

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi K. O. o wznowienie postępowania
w sprawie z powództwa K. O.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego
i J. K. o zapłatę, zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego
z dnia 25 maja 2011 r., po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 października 2012 r.,
zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 12 lipca 2011 r.,

- 1) oddała zażalenie,
- 2) przyznaje adwokatowi A. K. od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnego kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych, powiększoną o podatek VAT z tytułu wynagrodzenia za udzielenie skarżącemu pomocy prawnej z urzędu,
- 3) nie obciąża skarżącego kosztami postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 12 lipca 2011 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powoda K. O. o wznowienie postępowania w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowemu i J. K., zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 25 maja 2011 r. Sprawa dotyczyła roszczenia powoda o odszkodowanie za bezprawne działania komornika sądowego J. K.; powództwo zostało prawomocnie oddalone. Odrzucenie skargi powoda o wznowienie postępowania zostało uzasadnione brakiem podstawy do wznowienia, zawartej w art. 401 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 401¹ w związku z art. 410 § 1 k.p.c. poprzez ich błędne zastosowanie polegające na merytorycznej ocenie zasadności skargi, na etapie formalnego badania jej dopuszczalności. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

W odpowiedzi na zażalenie Skarb Państwa - Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o oddalenie zażalenia w całości i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Wbrew twierdzeniom powoda Sąd Apelacyjny nie dokonywał w zaskarżonym postanowieniu merytorycznej oceny zasadności skargi, lecz odniósł się do jej formalnej dopuszczalności. W tym celu, zgodnie z art. 410 k.p.c. winien był stwierdzić, czy występuje ustawowa podstawa wznowienia. Jak trafnie wskazał pozwany w odpowiedzi na zażalenie, przytaczając wiele orzeczeń Sądu Najwyższego na poparcie tego twierdzenia, Sąd Najwyższy ustala, badając stronę formalną dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania, czy podstawa wznowienia rzeczywiście występuje. Jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy podstawa ta nie występuje, to skarga podlega odrzuceniu.

W niniejszej sprawie jest taka właśnie sytuacja i dlatego jest prawidłowe rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w zaskarżonym postanowieniu. Wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 25 maja 2011 r., którego dotyczy skarga został wydany na

skutek wcześniejszej skargi powoda o wznowienie postępowania. Gdyby nie treść art. 401¹ § 2 k.p.c., to niedopuszczalna byłaby co do zasady skarga o wznowienie postępowania w sprawie, w której postępowanie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie (art. 416 § 1 k.p.c.).

Według art. 401¹ § 2 k.p.c. wznowienie postępowania jest możliwe, mimo wcześniejszego wydania orzeczenia wynikającego ze skargi o takie wznowienie, gdyż jako przyczynę wznowienia powód podał stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją RP przepisu, na podstawie którego wydane zostało zaskarżone orzeczenie. Jednakże konieczne jest dla wznowienia zakończonego postępowania w takim wypadku, aby orzeczenie, o które chodzi w skardze było wydane przed ogłoszeniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. W niniejszej sprawie, wyrok Trybunału pochodzi z dnia 15 marca 2011 r., opublikowany został dnia 5 kwietnia 2011 r., a zaskarżony skargą o wznowienie wyrok Sądu Apelacyjnego został wydany dnia 25 maja 2011 r. To sprawia, mając na uwadze przytoczone przepisy oraz art. 407 § 2 k.p.c., że oparcie skargi o wznowienie postępowania na wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 r. nie może stanowić podstawy skargi o wznowienie, jako niedopuszczalnej według art. 401¹ k.p.c. Sąd Apelacyjny podał w uzasadnieniu, jakie środki prawne ma strona w przypadku orzeczenia sądowego niezgodnego z prawem wskutek stwierdzenia tego w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, jeżeli nie ma zastosowania art. 401¹ k.p.c. Jeśli natomiast z samego uzasadnienia skargi o wznowienie postępowania wynika, że skarga nie jest oparta na podstawie prawnej (art. 401 k.p.c.), to należy ją odrzucić (art. 410 § 1 k.p.c.), nie ma bowiem w ogóle podstaw do badania jej zasadności merytorycznej, jak oczekiwał tego powód.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. należało zażalenie oddalić, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 102 w związku z art. 391 § 1, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. przez uznanie wyjątkowości sytuacji powoda, w której przepis, na podstawie którego zostało wydane kwestionowane przez niego rozstrzygnięcie sprawy został uznany za niezgodny z Konstytucją; przyznanie wynagrodzenia za udzielenie powodowi

nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu ma podstawę w § 6, § 19 i § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).